

Prawda o K-GESUT jest taka, że jest on tylko mitem

Mówię urzędnikom: sprawdzam!

Zgodnie z deklaracją z lutowego wydania GEODETY zamówiłem dane K-GESUT zarówno w CODGiK, jak i w powiatach. Wyniki są gorzej niż żenujące. Ten system nie działa. Co zrobić, żeby nie zmarnować kolejnych milionów przeznaczonych na projekt K-GESUT?

Waldemar Izdebski

• Pytania o K-GESUT

Moje aktualne działania związane z K-GESUT rozpoczęły się od skierowania do Głównego Geodety Kraju 13 grudnia 2016 r. pisma z 18 pytaniami [2]. W uzyskanej przeze mnie 28 grudnia 2016 r. odpowiedzi [3] GGK podał informację, że 42 jednostki (powiaty lub miasta na prawach powiatu) zasiły krajową bazę K-GESUT, oraz przedstawił uzasadnienie wysokich kosztów, na które zwracałem uwagę w piśmie. 13 stycznia 2017 r. otrzymałem także uzupełniającą odpowiedź na pytanie nr 6, z której wynika, że na 42 zadeklarowane jednostki aktualizacje tzw. krajowej bazy K-GESUT były zrealizowane jedynie przez 14 [6].

Na marginesie dodam, że do tej pory GGK nie udzielił odpowiedzi na pytanie dotyczące wynagrodzenia kierownika projektu. Uzasadnienie było takie: Biorąc pod uwagę fakt, że udostępnienie informacji o wysokości wynagrodzenia w połączeniu z informacją o imieniu i nazwisku może naruszać prywatność osoby fizycznej, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej Główny Geodeta Kraju

zobowiązany jest do odmowy udostępnienia informacji w tym zakresie.

Zgodnie z przysługującym mi prawem 2 stycznia 2017 r. zwróciłem się do GGK z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, a ponieważ to też nie przyniosło pozytywnego rezultatu, 15 lutego 2017 r. decyzję zaskarżyłem do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Uważam, że sprawy wydatkowania publicznych pieniędzy powinny być transparentne, i nie widzę powodów, aby ukrywać przed społeczeństwem wynagrodzenie kierownika projektu. Ma on przecież znaczący wpływ na realizację projektu, a więc również na dysponowanie środkami publicznymi.

• Zamówienia na dane w CODGiK

Ponieważ na podstawie znajomości stanu faktycznego nabrałem uzasadnionych wątpliwości co do deklarowanej przez GGK liczby zasileń bazy K-GESUT zrealizowanych przez powiaty, uznałem, że najprostszym i zarazem obiektywnym sposobem sprawdzenia będzie dokonanie zakupu tych danych. W związku z tym 9 grudnia 2016 r. wystąpiłem do CODGiK z zamówieniem [4] na zakup 42 baz z powiatów, które według podanych informacji miały zasilić już bazę K-GESUT. Do zamówienia wybrałem po jednej gminie

Kiedy trzy lata temu występowałem do Głównego Geodety Kraju z pytaniami o projekt K-GESUT [1], nie spodziewałem się, że wobec porażki wdrożeniowej będzie on kontynuowany. Niestety, dalszy ciąg jest realizowany dzięki środkom UE w kwocie 87 138 430,00 złotych, które Główny Urząd Geodezji i Kartografii pozyskał na tzw. projekt K-GESUT, i takiemu zmodyfikowaniu ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, aby w nim ten K-GESUT osadzić.

W artykule „Prawdy i mity o K-GESUT” [12] zamieszczonym w poprzednim wydaniu GEODETY przedstawiłem krótką historię tego systemu, bazując na korespondencji z GUGiK i CODGiK oraz przytaczając udokumentowane fakty. W bieżącym artykule chciałbym uzupełnić przedstawione informacje o wyniki zapytania skierowanego do 42 ośrodków dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej wskazanych przez GGK jako te, które zasiły krajową bazę K-GESUT, a także ponownie zapytania skierowanego do CODGiK o wszystkie dane, jakie znajdują się w bazie K-GESUT.

Autor

1. Uszczegółowienie wniosku o udostępnienie zbiorów danych K-GESUT		Formularz C5																
☒ Pełny zbiór danych	Wybrany zbiór danych K-GESUT (klasa obiektów): <table border="0"> <tr> <td>☐ przewód benzynowy</td> <td>☐ przewód niezidentyfikowany</td> </tr> <tr> <td>☐ przewód ciepłowniczy</td> <td>☐ przewód inny</td> </tr> <tr> <td>☐ przewód elektroenergetyczny</td> <td>☐ obudowa przewodu</td> </tr> <tr> <td>☐ przewód gazowy</td> <td>☐ budowa podziemna</td> </tr> <tr> <td>☐ przewód kanalizacyjny</td> <td>☐ urządzenie techniczne związane z siecią</td> </tr> <tr> <td>☐ przewód naftowy</td> <td>☐ punkt o określonej wysokości</td> </tr> <tr> <td>☐ przewód telekomunikacyjny</td> <td>☐ słup i maszt</td> </tr> <tr> <td>☐ przewód wodociagowy</td> <td>☐ korytarz przesyłowy</td> </tr> </table>	☐ przewód benzynowy	☐ przewód niezidentyfikowany	☐ przewód ciepłowniczy	☐ przewód inny	☐ przewód elektroenergetyczny	☐ obudowa przewodu	☐ przewód gazowy	☐ budowa podziemna	☐ przewód kanalizacyjny	☐ urządzenie techniczne związane z siecią	☐ przewód naftowy	☐ punkt o określonej wysokości	☐ przewód telekomunikacyjny	☐ słup i maszt	☐ przewód wodociagowy	☐ korytarz przesyłowy	
☐ przewód benzynowy	☐ przewód niezidentyfikowany																	
☐ przewód ciepłowniczy	☐ przewód inny																	
☐ przewód elektroenergetyczny	☐ obudowa przewodu																	
☐ przewód gazowy	☐ budowa podziemna																	
☐ przewód kanalizacyjny	☐ urządzenie techniczne związane z siecią																	
☐ przewód naftowy	☐ punkt o określonej wysokości																	
☐ przewód telekomunikacyjny	☐ słup i maszt																	
☐ przewód wodociagowy	☐ korytarz przesyłowy																	
Dodatkowe wyjaśnienia:																		
2. Dane identyfikujące obszar objęty wnioskiem																		
☒ jednostki podziału terytorialnego	Obszar określony w załączonym pliku wektorowym w układzie wsp.:																	
☐ wykaz godeł arkuszy mapy	☐ PL-1992 ☐ PL-2000 ☐ innym dopuszczonym przez organ prowadzący zasób																	
☐ obszar określony na załączniku graficznym	Współrzędne poligonu w układzie wsp.:																	
	☐ PL-1992 ☐ PL-2000 ☐ innym dopuszczonym przez organ prowadzący zasób																	
0205, 0207, 0217, 0222, 0224, 0262, 0414, 0602, 0616, 1410, 1415, 1417, 1420, 1425, 1426, 1427, 1435, 1436, 1437, 1609, 1806, 1807, 1809, 1813, 1815, 1820, 2203, 2213, 2262, 2401, 2466, 2471, 2802, 3013, 3201, 3205, 3209, 3211, 3212, 3215, 3216, 3218																		

Rys. 1. Formularz C5 zamówienia na całość danych K-GESUT

z każdego powiatu. Po interwencjach i pognaganiach [5] uzyskałem odpowiedź [7] z informacją, że mogę otrzymać dane tylko z 9 na 42 wnioskowane obszary (więcej szczegółów w GEODECIE 2/2017). Brak aktualności tych danych świadczy o tym, że cały system nie funkcjonuje. Wpisanie zatem K-GESUT jako systemu urzędowego jest dużym nadużyciem i szkodliwym działaniem wobec innych podmiotów, które muszą istnienie takiego systemu uwzględniać w swoich działaniach, mimo że nie uzyskują z niego żadnych danych.

CODGiK poinformował mnie, że wskazane 42 powiaty nie były zasilane w całości, a jedynie w częściach. Aby więc wyjaśnić sytuację do końca, 17 stycznia 2017 r. wystąpiłem z zamówieniem na całość danych K-GESUT, tym razem do CODGiK [8]. Po miesiącu bezskutecznego oczekiwania na odpowiedź 15 lutego wysłałem pismo interwencyjne do CODGiK, GGK oraz ministra infrastruktury i budownictwa [9]. Z braku odpowiedzi

CODGiK można tylko wnioskować, że temat jest na tyle wstydliwy, że CODGiK nie chce tych danych udostępnić. Oczywiście nie rezygnuję i wszelkimi sposobami będę dążył do uzyskania danych bądź informacji, dlaczego takich danych uzyskać nie mogę.

Badam też sprawę tzw. **Portalu branżowego** w serwisie **Geoportal.gov.pl**, w którym użytkownikowi sugeruje się, że może zobaczyć dane z tzw. bazy K-GESUT. Uruchamiając portal branżowy K-GESUT, niestety, nie znajdziemy żadnych treści związanych z GESUT (patrz rysunek 3). Aby było tam cokolwiek, włączono widoczność granic administracyjnych. Nazywając rzeczy po imieniu, można tylko powiedzieć, że takie działania są niepoważne i nieodpowiedzialne ze strony GUGiK.

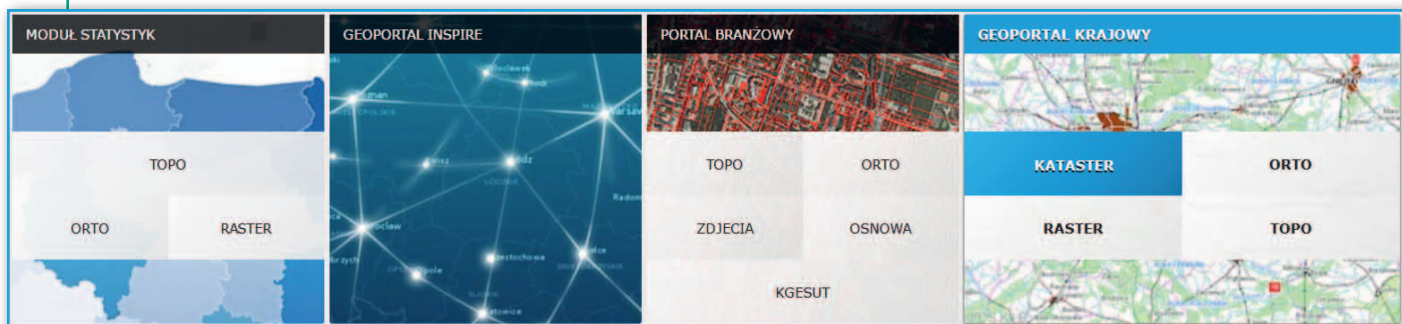
• Zamówienia na dane w powiatach

Aby mieć pełny obraz stanu bazy GESUT w Polsce, niezależnie od zamówienia w CODGiK, dokonałem także zamówień

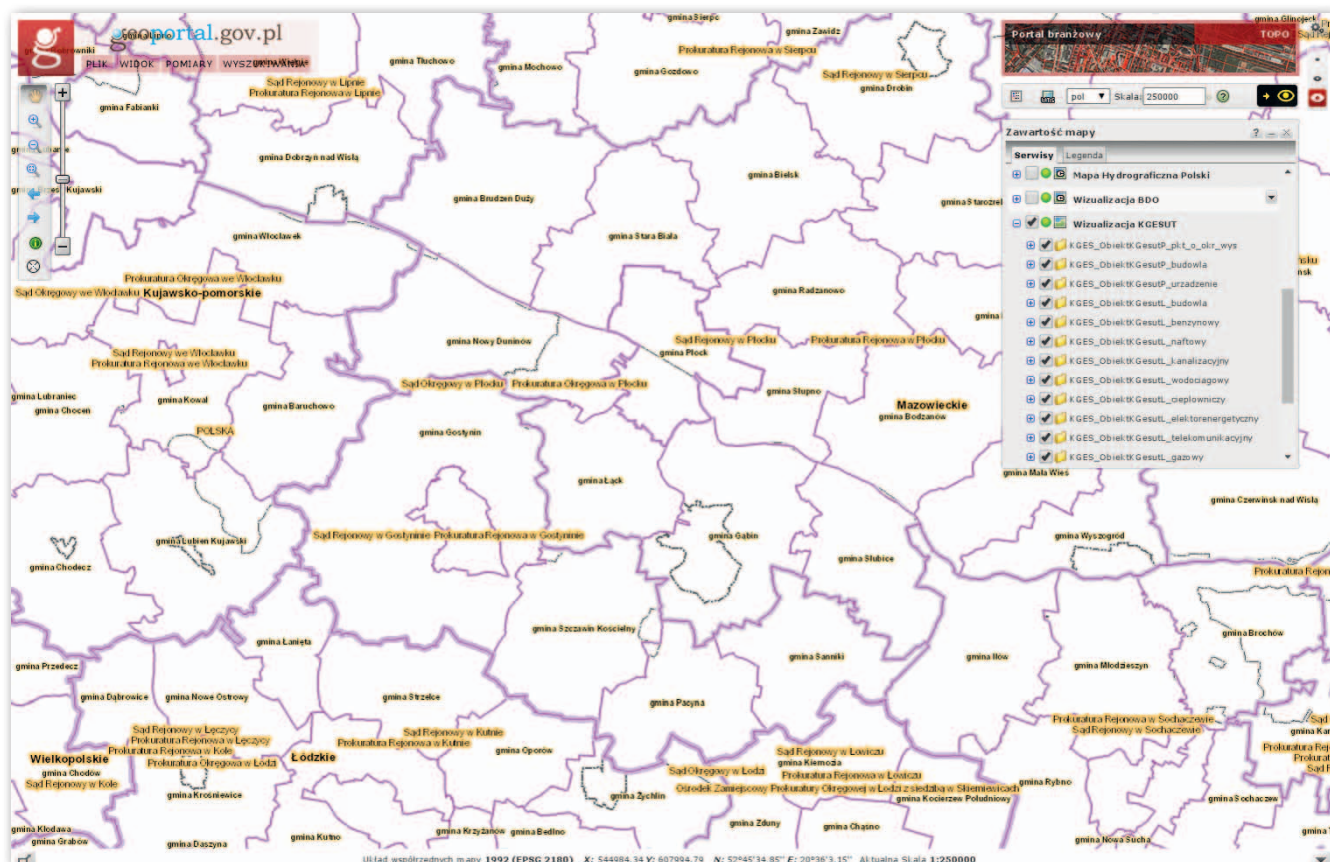
kontrolnych w każdym z 42 powiatów wskazanych przez GGK jako te, które zasiły bazę K-GESUT. Po prawie dwóch miesiącach mam odpowiedzi z 39 jednostek. Pierwsza przyszła z powiatu łosickiego już 10 stycznia 2017 r., a ostatnią otrzymałem 17 lutego 2017 r. z powiatu zwoleńskiego. Powiaty ostrołęcki, radomski i tarnobrzeski nie udzieliły żadnej odpowiedzi.

Dane w formacie zgodnym z rozporządzeniem otrzymałem tylko z 13 jednostek (tj. z powiatów: łobeskiego, krośnieńskiego, otwockiego, będzińskiego, jaworskiego, wyszkowskiego, świeckiego, gryfickiego, lubaczowskiego, łosickiego, sierpeckiego, oraz miast: Piekary Śląskie i Legnica), a w 11 przypadkach były to pliki KCD, DXF, GIV. Natomiast 15 powiatów przysłało odpowiedź, że na wskazanym w zamówieniu terenie nie jest prowadzona baza GESUT.

Niestety, jak już to sygnalizowałem w poprzednim artykule, w przekazanych plikach GML brakuje atrybutów kluczowych z punktu widzenia założeń GESUT

Rys. 2. Wybór specjalistycznych portali w serwisie Geoportal.gov.pl

Rys. 3. Obraz portalu branżowego K-GESUT w serwisie Geoportal.gov.pl

(geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu), czyli informacji o:

- władających (atribut: **władający**),
- identyfikatorach branżowych (atribut: **idBranzowy**).

Dodatkowo zdarzają się niestandardowe sposoby zapisania informacji o braku wartości dla tych atrybutów, co może być przyczyną problemów w przyszłości. Natomiast w wielu przypadkach, tam gdzie pewne atrybuty mogą być pomijane (bo według schematu mają licznosc 0 lub więcej), mimo wszystko wpisywane są wartości pu-

ste. W tabeli poniżej przedstawiono, w ilu przypadkach poszczególne atrybuty były wymieniane w uzyskanych plikach GML.

• Podsumowanie

W stosunku do wniosków z poprzedniego artykułu chciałbym jeszcze mocniej podkreślić, że konieczne jest zweryfikowanie przepisów prawa dotyczących GESUT, bo jeśli tego nie zrobimy, to tzw. K-GESUT będziemy tworzyć do końca stulecia, i to bez żadnej gwarancji zakończenia. Przepisy prawa określają szcze-

gółowo model danych, a ten, niestety, nie przystaje do rzeczywistości i powinien być najpierw do niej dostosowany. Jak już pisałem w poprzednim artykule [12], uważam, że poza teorią UML/GML warto patrzeć na to, co się modeluje i czy pozyskiwanie danych zgodnie z modelem będzie realne, a koszty pozyskania uzasadnione. O wielu nieprawidłowościach modelu i jego niedostosowaniu do rzeczywistości pisałem we wcześniejszych artykułach [10] [11]. Obecne przepisy nie sprzyjają tworzeniu baz powiatowych GESUT, bo geodeci nie są w stanie dostarczyć wymaganych danych, które notabene nie są najszcześliwiej dobrane i dlatego atrybuty będą miały puste wartości, co potwierdza chociażby tabela obok.

A jak postępują prace nad rozwojem oprogramowania i usług w nowym projekcie K-GESUT? Obecnie nie postępują wcale, bo termin składania ofert został przesunięty na 21 marca 2017 r. Historia rozpoczyna się 1 grudnia 2016 r., kiedy to ogłoszono postępowanie przetargowe oznaczone jako **BO-ZP.2610.41.2016. IZ.CAPAP. ZSIN Faza II. K-GESUT pt. „Budowa oraz rozwój e-usług i narzędzi w ramach CAPAP, ZSIN Faza II i K-GESUT wraz ze szkoleniami”** z terminem składania ofert określonym na **10 stycznia 2017 r.** Do złożenia ofert nie doszło, bo 12 grudnia 2016 r. do Krajowej Izby Odwoławczej wpłynęły protesty 4 firm tzn.:

Lp.	Powiat	Liczba obiektów	Atrybut: władający	Atrybut: idBranzowy
1	będziński	78	0	0
2	gryficki	113	0	0
3	jaworski	23	0	0
4	krośnieński	114	0	0
5	łobeski	168	0	0
6	łosicki	167	0	0
7	lubaczowski	131	131 ¹	131 ²
8	otwocki	64	0	0
9	sierpecki	270	0	0
10	świecki	81	0	0
11	wyszkowski	47	0	0
12	m. Legnica	129	0	0
13	m. Piekary Śl.	132	0	0

¹ W 79 przypadkach wpisana jest wartość „Własność odbiorcy”

² W 1 przypadku jest wartość „w”, w 19 – wartość „wl”, a w pozostałych 111 – „wo”

Wykaz danych udostępnionych z K-GESUT

Asseco Poland SA, Comarch Polska SA, Intergraph Polska Sp. z o.o., i Sygnity SA. Firmy przedstawiły długą listę zastrzeżeń do postępowania przetargowego, które utrudniają przygotowanie ofert [patrz w ramce wiadomość z Geoforum.pl z 14 grudnia 2016 r. – red.]. Później terminy składania ofert zmieniały się kolejno:

- 5 stycznia 2017 r. – na 25 stycznia 2017 r. o godz. 12:00,
- 23 stycznia 2017 r. – na 9 lutego 2017 r. o godz. 12:00,
- 7 lutego 2017 r. – na 27 lutego 2017 r. o godz. 12:00.

Przeglądając dostępne dokumenty postępowania, należy stwierdzić, że jest ono mocno skomplikowane głównie w związku z połączeniem w jednym postępowaniu tworzenia narzędzi i usług do trzech różnych projektów. Dlatego nie wiadomo było, czy i termin 27 lutego zostanie dotrzymany.

Dziś już wiadomo, że nie zostanie, bo 22 lutego – tuż przed wysłaniem tego artykułu do druku – GUGiK podał, że termin składania ofert kolejny raz przesunięto, tym razem na 21 marca 2017 r. o godz. 12:00. Ale może stanie się cud i ktoś w końcu podejmie decyzję o rezygnacji z tworzenia centralnego systemu K-GESUT, a zamiast tego skoncentrujemy

się na pozyskaniu odpowiednich danych związanych z uzbrojeniem terenu w powiatach? Ewentualne funkcje K-GESUT mogłaby przejąć baza BDOT10k, w której takie elementy uzbrojenia powinny się znajdować.

Aby pokazać, że nie byłoby wielkiej szkody w przypadku rezygnacji z centralnego systemu K-GESUT, przytoczę funkcje, które są planowane w jednej z usług projektu K-GESUT (tzw. **usłudze weryfikacji dostępności sieci uzbrojenia terenu**):

1. Możliwość sprawdzenia, czy na określonej działce ewidencyjnej lub grupie działek znajdują się sieci uzbrojenia terenu.

2. Możliwość sprawdzenia parametrów sieci uzbrojenia terenu dostępnych na określonej działce ewidencyjnej lub grupie działek.

3. Możliwość sprawdzenia, w jakiej odległości od granic określonej działki ewidencyjnej znajdują się poszczególne sieci uzbrojenia terenu w przypadku braku tych sieci.

4. Możliwość sprawdzenia, które działki znajdują się w zadanej odległości od sieci uzbrojenia terenu.

5. Możliwość zgłoszenia błędów do podmiotów prowadzących źródłowe

zbiory danych. W uzasadnionych przypadkach zgłoszenie będzie podstawą do uruchomienia procedury aktualizacji danych źródlowych.

6. Możliwość weryfikacji własnych zbiorów danych w zakresie zgodności z danymi krajowej bazy GESUT.

Funkcje te bez problemu są dostępne w powiatach i nie sądzę, aby były aż tak bardzo potrzebne na szczeblu centralnym, a przecież wymagałoby to wydatkowania znacznych pieniędzy bez gwarancji sukcesu. Na marginesie dodam, że funkcjonalność oznaczona numerem 5 jest powtórzona w dwóch innych usługach jako tzw. wypełniacz, bo funkcjonalności w tych usługach jak na lekarstwo, a przecież specyfikacja na wydatkowanie milionów złotych musi zawierać dużo treści.

dr hab. inż. Waldemar Izdebski

Wydział Geodezji i Kartografii
Politechnika Warszawska
Geo-System Sp. z o.o.

Literatura

- [1] Pytanie w sprawie K-GESUT 2014: (http://www.igeomap.pl/dokumenty/Odpowiedz+IP_0133_26_2014.pdf)
- [2] Pytania w sprawie K-GESUT 2016 (http://www.igeomap.pl/dokumenty/GSP_2505_2016_GUGiK_Pytania_o_K-GESUT.pdf)
- [3] Odpowiedź K-GESUT 2016 (http://www.igeomap.pl/dokumenty/2016.12.28.IP.0133.99.2016_Odpowiedz_K-GESUT.pdf)
- [4] Zamówienie na 42 bazy K-GESUT (http://www.igeomap.pl/dokumenty/2016.12.29.Zamowienie_CODGIK.pdf)
- [5] Pismo interwencyjne (http://www.igeomap.pl/dokumenty/2017.01.11.GSP_0354_2017_CODGIK_pytanie_wniosek.pdf)
- [6] Odpowiedź uzupełniająca K-GESUT (http://www.igeomap.pl/dokumenty/2017.01.13.IP.0133.99.2016_uzup_odp_K-GESUT.pdf)
- [7] Odpowiedź COGiK (<http://www.igeomap.pl/dokumenty/2017.01.17.DOP.7211.490.2016.pdf>)
- [8] Zamówienie na cały K-GESUT (http://www.igeomap.pl/dokumenty/2017.01.17.GSP_0470_2017_CODGIK_drugi_wniosek.pdf)
- [9] Pismo interwencyjne do CODGIK, GGK i MliB (http://www.igeomap.pl/dokumenty/2017.02.15.GSP_0802_2017_CODGIK_pytanie_wniosek.pdf)
- [10] Izdebski W. „Analiza rozporządzenia w sprawie bazy danych geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu, bazy danych obiektów topograficznych oraz mapy zasadniczej”, *GEODETA* 6/2013, s. 22-26 (http://izdebski.edu.pl/kategorie/Publikacje/2013_Geodeta_WaldemarIzdebski_02.pdf)
- [11] Izdebski W. „Analiza projektów nowych rozporządzeń ws. bazy danych ewidencji sieci uzbrojenia terenu oraz bazy danych obiektów topograficznych i mapy zasadniczej” *GEODETA* 12/2014, s. 10-15 (http://www.izdebski.edu.pl/kategorie/Publikacje/2014.12.10-Geodeta-Krok_do_przodu_dwa_do_tylu.pdf)
- [12] Izdebski W. „Prawdy i mity o K-GESUT”, *GEODETA* 2/2017, s. 8-12 (http://izdebski.edu.pl/kategorie/Publikacje/2017_02_Prawdy_i_mity_K_GESUT_GEODETA.pdf)

PRZECYTANE NA GEOFORUM.PL

Cztery protesty w przetargu GUGiK na e-usługi

Cztery firmy informatyczne oprottestowały przetarg GUGiK na budowę oraz rozwój e-usług i narzędzi w ramach projektów CAPAP, ZSIN Faza II i K-GESUT. Lista zarzutów wobec postępowania przetargowego jest długa. Spółki przede wszystkim wskazują na liczne nieprecyzyjne zapisy w dokumentacji zamówienia, które utrudniają im rzetelne przygotowanie oferty.

Firma **Asseco Poland** zwraca ponadto uwagę, że choć przedmiotem przetargu jest tylko modyfikacja Systemu Informatycznego GUGiK (SIG), to zamawiający zobowiązuje wykonawcę do poniesienia pełnej odpowiedzialności za prawidłowe działanie całego SIG.

Z kolei **Comarch Polska** zarzuca GUGiK-owi, że ten wymaga od spółek ubiegających się o udzielenie zamówienia dostarczenia takich próbek oprogramowania, których wykonanie de facto będzie stanowić część przedmiotu zamówienia. Wykracza to tym samym poza prawnie dopuszczalną definicję próbki i faworyzuje firmy, które dokonały już implementacji wymienionych w SIWZ standardów. Spółka podkreśla ponadto, że SIG bazuje na produktach kilku dostawców (firm Asseco Poland, GISPartner, Esri, OPEGIEKA Elbląg i Intergraph Polska). Modyfikacja systemu zgodnie z wymogami niniejszego przetargu wymagałaby więc uzyskania licencji na te rozwiązania, a te są na rynku praktycznie niedostępne. W związku z tym w postępowaniu wystartować może jedynie konsorcjum składające się z dotychczasowych dostawców aplikacji dla SIG lub też wykonawca, który się z nimi wszystkimi porozumie.

Intergraph Polska protestuje z kolei przeciwko wymogowi dostarczenia licencji nieograniczonych terytorialnie. Automatycznie wyklucza to bowiem wszystkich dostawców oprogramowania standardowego, którzy zobligowani są do stosowania właściwych praw amerykańskich i międzynarodowych, zabraniających np. eksportu produktów do takich krajów, jak Kuba, Syria czy Korea Północna.

Sygnity SA wytyka z kolei GUGiK-owi dokonywanie zmian w dokumentacji przetargu bez informowania o tym potencjalnych wykonawców. Protestuje również przeciwko wymogowi dysponowania osobami z uprawnieniami geodezyjnymi, gdyż przedmiotem przetargu nie jest wykonywanie samodzielnych czynności określonych w *Prawie geodezyjnym i kartograficznym*.

JK